

У нашім раї на землі

Тарас Шевченко

У нашім раї на землі
Нічого кращого немає,
Як тая мати молодая
З своїм дитяточком малим.
Бувая, іноді дивлюся,
Дивуюсь дивом, і печаль
Охватить душу; стане жаль
Мені її, і зажурюся,
І перед нею помолюся,
Мов перед образом святим
Тієї матері святої,
Що в мир наш бога принесла...
Тепер їй любо, любо жити.
Вона серед ночі встає,
І стереже добро своє,
І дожидає того світу,
Щоб знов на його надивитись,
Наговоритись. — Це моє!
Моє! — І дивиться на його,
І молиться за його богу,
І йде на улицу гулять
Гордіше самої цариці.
Щоб людям, бачте, показать
Своє добро. — А подивіться!
Моє найкраще над всіми! —
І ненароком інший гляне.
Весела, рада, боже мій!
Несе додому свого Йвана.
І їй здається, все село
Весь день дивилося на його,
Що тільки й дива там було,
А більше не було нічого.
Щасливая!..
Літа минають.
Потроху діти виростають,
І вирости, і розійшлись
На заробітки, в москалі.

І ти осталася, небого.
І не осталось нікого
З тобою дома. Нагоди
Старої нічим одягти
І витопить зимою хату.
А ти нездужаєш і встати,
Щоб хоч огонь той розвести.
В холодній молишся оселі
За їх, за діточок.
А ти,
Великомученице! Села
Минаєш, плачучи, вночі.
І полем-степом ідучи,
Свого ти сина закриваєш.
Бо й пташка іноді пізнає
І защебече: — Он байстря
Несе покритка на базар.
Безталанная! Де ділась
Краса твоя тая,
Що всі люде дивувались?
Пропала, немає!
Все забрала дитиночка
І вигнала з хати,
І вийшла ти за царину,
З хреста ніби знята.
Старці тебе цураються,
Мов тії прокази.
А воно таке маленьке,
Воно ще й не лазить.
І коли-то воно буде
Гратись і промовить
Слово мамо. Великеє,
Найкращеє слово!
Ти зрадієш; і розкажеш
Дитині правдиво
Про панича лукавого,
І будеш щаслива.
Та не довго. Бо не дійде
До зросту дитина,
Піде собі сліпця водить,
А тебе покине

Калікою на розпутті,
Щоб собак дражнила,
Та ще й вилає. За те, бач,
Що на світ родила.
І за те ще, що так тяжко
Дитину любила.
І любитимеш, небого,
Поки не загинеш
Межи псами, на морозі
Де-небудь під тином.
[Перша половина 1849, Кос-арал]